

Linie elektroenergetyczne. Decyzje środowiskowe

Autor: Sergiusz Urban - WKB Wierciński, Kwieciński, Baehr Sp. K.

(„Energia Elektryczna” – marzec 2013)

Realizacja wielu inwestycji nie pozostaje bez wpływu na stan środowiska. Ważnym narzędziem służącym minimalizowaniu tego rodzaju negatywnych oddziaływań inwestycyjnych jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach (decyzja środowiskowa). To decyzja administracyjna, której zadanie polega na takim ukształtowaniu planowanego przedsięwzięcia, aby w możliwie najmniejszym stopniu pogorszyło stan otoczenia. Ta rola szczególnie widoczna jest w przypadku, gdy decyzję środowiskową poprzedza procedura oceny oddziaływania na środowisko.

Decyzja środowiskowa stanowi obligatoryjny element procesu uzyskiwania pozwoleń administracyjnych na realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Co więcej, jest ona tego procesu pierwszym etapem, poprzedzając choćby takie decyzje administracyjne jak: decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz o pozwoleniu na budowę, por. art. 72 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (OOŚ). Kolejność ta jest tym istotniejsza, że decyzja środowiskowa wiąże organy wydające późniejsze decyzje w procesie inwestycyjnym, determinując już na samym jego początku wiele istotnych cech planowanego przedsięwzięcia (por. art. 86 OOŚ).

Decyzję środowiskową wydaje się dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (por. art. 59 ust. 1 OOŚ). Kategoria ta zawiera dwa podzbiory. Pierwszym z nich są planowane przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; w tym przypadku wydanie decyzji środowiskowej poprzedzać będzie każdorazowo przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko - jest to tzw. I grupa przedsięwzięć. Drugi natomiast stanowią planowane przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; tutaj konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wymaga dopiero stwierdzenia w stosownej procedurze (tzw. screening), co jest zadaniem organu właściwego do wydania decyzji środowiskowej. To ostatnie następuje niezależnie od wyniku ustaleń odnośnie oceny oddziaływania na środowisko (innymi słowy, decyzja środowiskowa może, choć nie musi, być poprzedzona taką oceną; to tzw. II grupa przedsięwzięć).

Budowa a konieczność uzyskania decyzji

Wiele inwestycji służących rozwojowi sieci elektroenergetycznych w Polsce, wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Obowiązek taki dotyczy planowanych przedsięwzięć, polegających na wznoszeniu napowietrznych linii elektroenergetycznych przynależnych do obu wspomnianych grup:

- linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 220 kV i o długości nie mniejszej niż 15 km (por. par. 2 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko; grupa I przedsięwzięć);
- linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV, innych niż wyżej wymienione, a więc zarówno tych o napięciu znamionowym równym lub większym niż 220 kV, jeżeli ich długość nie osiąga 15 km (wówczas należałyby do grupy I), jak i tych o niższym napięciu znamionowym, nie mniejszym jednak niż 110 kV, bez względu na ich długość (por. par. 3 pkt 7 rozporządzenia; grupa II przedsięwzięć).

Odmienna charakterystyka tych inwestycji stwarza sygnalizowane wyżej zróżnicowane wymogi związane z wydaniem decyzji środowiskowej. W odniesieniu do grupy wskazanej w punkcie 1, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w każdym przypadku poprzedzać będzie ocena oddziaływania na środowisko. W drugim przypadku przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko może - ale nie musi - być konieczne; jest to ustalane każdorazowo w konkretnej, indywidualnej sprawie przez organ wydający decyzję środowiskową.

Na marginesie warto dodać, iż także te linie elektroenergetyczne, które nie przynależą do żadnej z powyższych kategorii, np. o napięciu znamionowym mniejszym niż 110 kV, bądź też nie będące liniami napowietrznymi, mogą wymagać uzyskania decyzji środowiskowej, jeżeli stanowią część innego przedsięwzięcia, dla którego obowiązek taki istnieje.

Organ wydający decyzję dla linii

Do istotnych kwestii należy ustalenie organu właściwego do wydania decyzji środowiskowej dla linii elektroenergetycznej, a więc takiego, do którego inwestor powinien zwrócić się z wnioskiem o jej wydanie. Istnieją w tym względzie - uzależnione od natury przedsięwzięcia oraz jego lokalizacji - dwie możliwości: może nim być regionalny dyrektor ochrony środowiska, albo wójt (burmistrz lub prezydent miasta).

Regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie właściwy wówczas, gdy przedmiotem decyzji jest linia elektroenergetyczna o następujących cechach (por. art. 75 ust. 1 pkt 1 aOOS):

- jest linią napowietrzną

- jest przedsięwzięciem, mogąącym zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (tzw. I grupa - patrz wyżej).

Druga przesłanka spełniona zostaje wówczas, gdy chodzi o budowę napowietrznej linii elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 220 kV i o długości nie mniejszej niż 15 km, a także wówczas, gdy planowana inwestycja polegać ma na rozbudowie, przebudowie lub montażu linii elektroenergetycznej, jeżeli tylko zabiegi te pozwolą na osiągnięcie określonych powyżej progów - a więc również w odniesieniu do tych linii, które pierwotnie były krótsze, o ile tylko ich napięcie znamionowe było nie mniejsze niż 110 kV.

Dodatkowo regionalny dyrektor ochrony środowiska wyda decyzję środowiskową dla wszelkich linii elektroenergetycznych objętych obowiązkiem jej uzyskania, jeżeli inwestycja zlokalizowana będzie - w całości bądź tylko częściowo - na terenie zamkniętym (por. art. 75 ust. 1 pkt b oraz art. 75 ust. 6 OOS).

W przypadku pozostałych inwestycji, związanych z liniami elektroenergetycznymi objętymi obowiązkiem uzyskania decyzji środowiskowej, organem właściwym do jej wydania - na mocy art. 75 ust. 1 pkt 4 OOS - będzie wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Gdy dana linia elektroenergetyczna przekracza granice administracyjne gminy, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje wójt (burmistrz, prezydent miasta), na którego obszarze właściwości znajduje się największa jej część, działając w porozumieniu z zainteresowanymi wójtami (burmistrzami, prezydentami miast) (por. art. 75 ust. 4 OOS). Gdyby natomiast linia taka przekraczała granice województwa, decyzję środowiskową wyda - i to niezależnie od parametrów inwestycji - regionalny dyrektor ochrony środowiska, na którego obszarze właściwości znajduje się największa jej część, działając w porozumieniu z zainteresowanymi regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska (por. art. 75 ust. 4 OOS).

Treść decyzji dla budowy linii

Wprowadzony podział na I i II grupę przedsięwzięć nie pozostaje bez wpływu na treść decyzji środowiskowych dla inwestycji polegających na budowie linii elektroenergetycznych.

Jeżeli zatem decyzja środowiskowa wydawana jest dla przedsięwzięcia polegającego na budowie linii elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV, w odniesieniu do którego organ nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, to zawiera ona głównie obligatoryjny załącznik, określający charakterystykę przedsięwzięcia (por. art. 84 OOS). Jak już wspomniano, określa on kształt inwestycji, która w oparciu o decyzję środowiskową może być realizowana.

W przypadku inwestycji zakładających budowę linii elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV, dla których przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko oraz w przypadku linii elektroenergetycznych spełniających łącznie przesłanki

napięcia znamionowego nie mniejszego niż 220 kV i długości nie mniejszej niż 15 km, treść decyzji środowiskowej jest znacznie bogatsza. Określa ona m.in. (por. art. 82 OoŚ):

- rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia;
- warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich;
- warunki ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania kolejnych decyzji w procesie inwestycyjnym, w szczególności w projekcie budowlanym;
- konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania kolejnych decyzji w procesie inwestycyjnym, w szczególności w ramach postępowania w sprawie udzielenia pozwolenia na budowę;
- potrzebę wykonania kompensacji przyrodniczej, a także zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jeżeli konieczność taka wynika z przeprowadzonej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, jeżeli - pomimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych - nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska;
- obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej, wskazując zarazem zakres i termin przedstawienia, jeżeli potrzeba taka zostanie stwierdzona.

Także i w tym przypadku decyzji środowiskowej towarzyszy obligatoryjnie załącznik, określający charakterystykę przedsięwzięcia (art. 83 ust. 3 OoŚ).

Modyfikacja linii a uzyskanie decyzji

Warto pamiętać, że nie tylko budowa nowych linii elektroenergetycznych wymaga uzyskania decyzji środowiskowej. Obowiązek taki może również powstać w przypadku rozbudowy czy przebudowy linii już istniejących, jeżeli spełnione są wskazane poniżej przesłanki.

Decyzji środowiskowej, poprzedzonej oceną oddziaływania na środowisko, wymagać będzie rozbudowa, przebudowa oraz montaż linii elektroenergetycznej należącej do grupy I czy też II, która sama w sobie osiąga progi napięcia znamionowego nie mniejszego niż 220 kV i długości nie mniejszej niż 15 km (par. 2 ust. 2 cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów). Decyzji środowiskowej poprzedzonej weryfikacją konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wymagać będzie natomiast taka rozbudowa, przebudowa oraz montaż linii elektroenergetycznej należącej do grupy I (a więc o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 220 kV i o długości nie mniejszej niż 15 km), która nie osiąga sama w sobie tych progów. Analogiczny wymóg obejmie także zabiegi w przypadku linii elektroenergetycznej należącej do grupy II, z wyłączeniem przypadków, w których powstałe w wyniku rozbudowy, przebudowy

lub montażu przedsięwzięcie nie osiąga progu ustanowionego dla linii elektroenergetycznych tej grupy (napięcie znamionowe nie mniejsze niż 110 kV, bez względu na jej długość).

Okres obowiązywania decyzji dla linii

Decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach co do zasady można się posłużyć przez 4 lat od dnia, w którym stała się ona ostateczna, dołączając ją w tym czasie do wniosku o wydanie kolejnych decyzji w procesie inwestycyjnym. Ustawodawca zezwolił jednak na przedłużenie tego okresu o dodatkowe 2 lata (łącznie będzie to więc lat 6), w przypadku etapowej realizacji inwestycji. Aby skorzystać z tego rozwiązania, należy od organu, który wydał decyzję środowiskową uzyskać stanowisko (przybierające formę postanowienia), że realizacja planowanego przedsięwzięcia faktycznie przebiega etapowo oraz że nie zmieniły się warunki określone w tej decyzji. Istotne jest przy tym, aby nastąpiło to jeszcze przed upływem 4-letniego terminu, o którym mowa powyżej.